

szerkesztés, táblázatkezelés, segédlet előadásokhoz, adatbáziskezelés. Az Internet valamilyen szolgáltatását (e-mail, web, ftp, telnet) 91 százalék veszi igénybe. A cikk ismerteti a felmérés eredményeit,

táblázatokban szemlélteti az információs technológiák használatának jelenlegi állapotát, és kitér a résztvevő könyvtárak jövőbeli terveire.

(Autoref.)

KÖNYVTÁRGÉPESÍTÉS, KÖNYVTÁRÉPÜLET

Könyvtárépítés, -berendezés

99/411

PROCHÁZKA, Boris: Priestorové vzt'ahy pri výstavbe a prevádzke informačných centier. Faktor priestora v našej práci = Bull.CVTI SR. 3.roč. 1998. 2.no. 3-8.p.

Információs központok építésének és átalakításának térvonatkozásai. Térbeli tényezők munkánkban

Könyvtárépítés, berendezés

Egy-egy épület akkor mondható megfelelőnek, ha eleget tesz bizonyos atmoszférikus, megvilágítási, hő- és hangszigetelési, mozgási és működési, esztétikai, színbeli és lélektani követelményeknek.

Az általában 25 évre tervezett információs központoknak és könyvtáraknak speciális követelményeket is ki kell elégíteniük. Napjainkra a könyvtárak hármas tagolódása (állományi+szolgáltatási+személyzeti tér) meghaladottá vált. Az oldottabb megoldásokban főként az állományi és a szolgáltatási tér együttélésének optimális „eltalálása” a legnehezebb. Az információs központok esetén a személyzeti teret akkorára kell venni, hogy elférjenek benne a korszerű információtechnikai eszközök.

Az információs központok–könyvtárak középületnek minősülnek, s ezért jól megközelíthető, de nem zajos telekre kell építeni őket.

A nemzetközi szakirodalom tíz ismérvet szokott felsorolni az információs központi–könyvtári épületekkel kapcsolatban. Ezek: flexibilitás, kompaktság, elérhetőség (mozgáskorlátozottaknak is), bővíthetőség, variabilitás, szervezethezesség, kényelem, a veszélytelen és gazdaságos működtethetőség. A jó könyvtári és információs központi épület előfeltétele, hogy tervezése közben az építész és a megrendelőt képviselő szakember intenzíven kooperáljon. Nem szabad megspórolni a tanulmányúti költségeket sem.

Legjobb az új épület, azonban lehetnek – és vannak is – szerencsés adaptációk.

(Futala Tibor)

99/412

WOODWARD, Jeanette: Countdown to a new library: a blueprint for success = Am.Lib. 30.vol. 1999. 4.no. 44-47.p.

Tanácsok az új könyvtárépületek bútorzatának és belső berendezésének megtervezéséhez

Bútor; Enteriőr

Noha fontos, funkcionális célokat szolgál egy könyvtár bútorzata vagy padlófelülete, a praktikus megfontolásokat gyakran háttérbe szoríthatják a szubjektív ízlés extravaganciái. Ezért célszerűbb a lényegre koncentrálni, s kisebb figyelmet fordítani arra, vajon összhangban van-e a szőnyeg az állványzattal.

Gyakorlatias megközelítésre van szükség, mert a ma divatos színvilág igen hamar elavulttá válik. Ezért nem baj, ha a funkcionálisan nem lényeges dolgokra illetéktelen, de magukat biztos ízlésűnek tartó személyek szólnak bele. A könyvtáros a tervezés során koncentráljon az ergonómiára, a biztonságra és a munkaszervezéssel kapcsolatos kérdésekre. A bútorzat kiválasztásakor pedig azoknak a fizikai adottságaiból kell kiindulni, akik használni fogják.

A bútor 30 évre szól, ezért nem célszerű a szivárvány színeiben pompáztatni; annál lényegesebb, hogy kényelmes, biztonságos, szilárd szerkezetű legyen. Tegye lehetővé a számítógépek egyéni igényekhez igazodó használatát akár állva, akár ülve, különösen a szolgálati pontokon. Az asztalok felülete ne fával, hanem műanyaggal legyen borítva.

Igen fontos a megfelelő padlóburkolat megválasztása, még annál is fontosabb, mint amilyennek az építésszek gondolják. A könyvtár jellege, a helyiség funkciója és használata amellet szól, hogy ne egységes felületeket alkalmazzunk az egész könyvtárban. Kedvelik a szőnyeget a használók és a könyvtárosok, a nyomtatott dokumentumok élettartamát azonban veszélyezteti a por és a mikroorganizmusok miatt. Így amely könyvtárban az archíválási funkció van előtérben, ott célszerű a szőnyeget a munkahelyekre korlátozni. Egy közkönyvtárban, pláne a gyermekrészelegben a nyilvános terek is helyes szőnyeggel fedni.

Takarékosan kell eljárni a falak borításával is. Kétségtelen, a modern könyvtárban a sok számítógépnek kissé hűvös, dehumanizáló hatása van, amit ellensúlyozni lehet a falak lágy, otthonias jellegét

kölcsönző borításával. Olcsóbb is, cserélhetőbb is azonban az egyszerű falfestés, ezért kielégítő lehet csak egy-egy ponton melegebb anyagot alkalmazni. Noha a jövőt nem láthatjuk, mégis az elkövetkező 10-20 évre gondolva kell berendezni a könyvtárat. Helyiségenként kell rögzíteni mindazt, ami bennük történni fog, s ennek megfelelően kell a környezetet és a berendezést megtervezni.

A szerző néhány olyan, kisebb jelentőségű, de az épület zavartalan üzemelése és használata szempontjából nem elhanyagolható szempontot külön listába foglalva sorol fel, amelyekről könnyen megfedelkezhetünk. Így például: a szolgálati bejárat legyen jól megvilágítva és védve az időjárás viszonyosságai ellen; a mosdókat úgy kell elhelyezni, hogy a vízöblítés zaja ne zavarja a környezetet; az állványok tengelytávolságát a várható használat intenzitásához kell méretezni; a falba rejtett vezetékek pontos tervrajza legyen mindig kéznél; a szolgálati pontokon legyen jelzőcsengő, hogy a használó odahívhassa a könyvtárost, stb.

(Papp István)

Számítógépes könyvtári rendszerek

99/413

FARAJPAHLOU, A.Hossein: Defining some criteria for the success of automated library systems = *Libr.Rev.* 48.vol. 1999. 4.no. 169-180.p.

Res. francia és német nyelven

Kritériumok automatizált könyvtári rendszerek sikeres kiválasztásához

Gazdaságosság -könyvtárban; Hatékonyság; Integrált gépi rendszer; Szoftverválasztás

Az automatizált könyvtári rendszerek vonatkozásában a sikeresség és a hatékonyság az a két, egymással összefüggő tényező, amire a fejlesztők és a használók egyaránt törekcszenek. A szakirodalom, illetve a szakemberek véleménye alapján a szerző egy sikeres könyvtári rendszernek 26 jellemzőjét különböztette meg, majd egy 1993-as felmérésben azt vizsgálta, hogy az ausztrál egyetemi könyvtárosok és rendszergazdák hogyan vélekednek ezekről a szempontokról. Kiderült, hogy 23-at elfogadnak, hármat viszont elutasítanak. A szerző azt javasolja, hogy az általánosabb érvényesség érdekében a könyvtárgépesítési szakemberek más csoportjainak a véleményét is meg kellene vizsgálni a fenti kritériumok tekintetében.

(Autoref.)

99/414

McGEE, Robert S. – McCLINTOCK, Patrick: Library technology trends in the United States = New Rev.Acad.Libariansh. 4.vol. 1998. 109-121.p.

Könyvtártechnológiai trendek az Egyesült Államokban

Információtechnológia; Prognózis

A munkaasztalok számítógépes forradalma a szemünk előtt zajlik. Számos, integrált könyvtári rendszereket forgalmazó cég végzi a maga fejlesztéseit, az Internet/WWW használata egyre szélesebb körben terjed, tartalomszolgáltatásra, elektronikus források elérhetővé tételére is egyre gyakrabban használják a világhálót. Az Egyesült Államokban mindez sürgetővé teszi a meglévő rendszerek, hálózatok és egyéb technológiák fejlesztését, újabbakra cserélését. A könyvtárak mindig új, hálózatközpontú szolgáltatás bevezetését tervezik. Az optimális szolgáltatási szint elérése érdekében teljes körű technológiai fejlesztés szükséges. A műszaki háttér és a személyzet továbbképzése döntő fontosságú a sike-

res váltások érdekében. A cikk végigtekinti azokat a kérdéseket, amelyekkel a rendszerek újabb generációira áttérő könyvtáraknak szembe kell nézniük.

(Autoref.)

99/415

XU, Hong – CHEN, Hsin-liang: What do employers expect? The educating systems librarians research project 1 = El.Libr. 17.vol. 1999. 3.no. 171-179.p. Bibliogr.

Mit várnak el a könyvtárak a számítógépes rendszergazdától? Kutatási program, 1.rész

Felmérés [forma]; Integrált gépi rendszer; Képesítés; Könyvtárosi hivatás; Munkabér, alkalmazás; Rendszerszervezés

A szerzők 1996/1997-ben az *American Libraries* 133. rendszergazda-könyvtáros álláshirdetését tanulmányozták, hogy megvizsgálják, mennyire fontos szerepet játszanak a rendszergazdák az állandóan változó információs környezetben, és megállapítják, milyen ismereteket, képességeket és képesítést várnak el tőlük munkáltatóik a különböző típusú könyvtárakban. Az eredmények azt tükrözik, hogy bár a különböző könyvtártípusokban dolgozó rendszergazda könyvtárosok eltérő szerepeket játszhatnak és eltérő munkakörökkel rendelkezhetnek, felelősségük és az ismereteikkel kapcsolatos elvárások általában nőnek. Ők nem csupán műszaki szakemberek, hanem menedzserek és koordinálók is. A felsőoktatási és közkönyvtári álláshelyekre pályázóknak legalább egyéves gyakorlattal kell rendelkezniük. A munkáltatók magas szintű számítógépes és hálózati ismereteket várnak el tőlük. A közkönyvtárakban és a felsőoktatási könyvtárakban az állások kétharmad részénél, az egyéb könyvtártípusokban több mint felénél követelmény a magiszteri fokozat a könyvtár- és tájékoztatóstudomány területén.

(Autoref.)

Elektronikus könyvtár

99/416

OPPENHEIM, Charles – SMITHSON, Daniel: What is the hybrid library? = J.Inf.Sci. 25.vol. 1999. 2.no. 97-112.p. Bibliogr. 46 tétel.

Mi a hibrid könyvtár?

Elektronikus könyvtár

A hibrid könyvtár fogalma az utóbbi három évben jelent meg a könyvtári és információs szakma nyelvhasználatában. Tulajdonképpen félutat jelent a teljesen digitális könyvtár felé vezető úton. A cikk felvázolja e koncepció kialakulásának történetét, valamint azt a jelentős hatást, amelyet az elektronikus könyvtári program (eLib) gyakorolt a hibrid könyvtári projektek finanszírozására. Kifejlesztették a hibrid könyvtár elképzelt modelljét és egybevetették az eLib hibrid könyvtári projektjeivel. Begyűjtötték a modellel kapcsolatos reakciókat. A cikk beszámol a projektben részt vevő munkatársakkal a hibrid könyvtár kialakulásáról készített mélyinterjúk eredményeiről is. Egyértelmű, hogy a hibrid könyvtár kialakítása sokkal inkább kulturális változástól, mintsem technikai fejlődéstől függ. Eltérőek a vélemények arról, mi érhető el rövid távon és hogyan kell a kitűzött célokat elérni. Abban viszont mindenki egyetért, hogy a települési könyvtár továbbra is fennmarad. A hibrid könyvtár hasznos modell arra, hogyan fejlődik tovább a könyvtár. Bár mindez jelenleg a felsőoktatási könyvtárra korlátozódik, az elvek később valószínűleg más típusú könyvtárakra és információs szolgáltatásokra is kiterjednek.

(Autoref.)

99/417

FULLERON, Karen – GREENBERG, Jane – McCLURE, Maureen at el.: A digital library for education: the PEN-DOR project = El.Libr. 17.vol. 1999. 2.no. 75-82.p.

Digitális könyvtár az oktatás ellátására: a PEN-DOR projekt

Elektronikus könyvtár; Gépi dokumentumleírás; Iskola; Oktatás információellátása; Számítógép-hálózat

A PEN-DOR (Pennsylvania Education Network Digital Object Repository) nevű digitális könyvtárat azzal a céllal hozták létre, hogy a közszolgálati iskolák oktatóinak, tanulóinak és vezetőinek óratervezési és tananyag-kiválasztási tapasztalatait minden érdeklődő számára hozzáférhetővé tegyék. A World Wide Web-re építve a PEN-DOR felhasználja a legújabb digitális könyvtári kutatásokat, hogy a K-12 (Kindergarten through grade 12) oktatók számára hozzáférést biztosítson multimédia forrásokhoz, valamint óratervek és előadások készítésére és módosítására alkalmas szoftver-eszközökhöz. Az állomány létrehozásának forrásai ill. közreműködői: a projektben részt vevő partnerek, kormányzati és oktatási források web-helyei, oktatók. Miután a szükséges dokumentumokat összegyűjtötték és beépítették az állományba, tematikus keretekbe lehet őket szervezni a megfelelő órák, témák és előadások számára. A projektet Pennsylvania állam Link-to-Learn programja támogatja. A cikk a technikai megoldásokat is ismerteti.

(Autoref. alapján)

99/418

FICHTER, Darlene: Saskatchewan digital library collections – enhancing access to the province's information = Libr.Hi Tech. 17.vol. 1999. 2.no. 172-180.p.

Saskatchewan digitális könyvtári gyűjteményei – a tartományi információkhoz való hozzáférés fejlesztése

Digitalizálás; Elektronikus könyvtár; Fejlesztési terv; Regionális könyvtár; Számítógép-hálózat

Saskatchewan iskolai-, szak-, köz- és egyetemi könyvtárai digitális állományokat hoztak létre használóik hatékonyabb kiszolgálása érdekében. A digitális programok számos témára kitéjednek, pl. sporttörténet, indián művészet stb. A rövidtávú programokon kívül néhány projekt évekig tart, és több fázisból áll. A cikk ismerteti a különféle digitális állományokat, és a kezdeti kihívásokat.

(Autoref.)

99/419

WOLFF, Andrea: „Bücher, Bytes und Bibliotheken”. *Digitale Dokumentensammlungen als Element geisteswissenschaftlicher Literaturversorgung = Bibliothek*. 23.vol. 1999. 1.no. 39-51.p. Bibliogr.

Res. angol és francia nyelven

Digitális dokumentumgyűjtemények – jobb hozzáférés a szellemtudományok irodalmához?

Digitalizálás; Folyóirat; Gazdaságosság -könyvtárban; Megőrzés; Régi és ritka könyvek; Szakirodalom -társadalomtudományi; Szépirodalom

A társadalomtudományok szövegekzpontúak. Bár a publikáció fő formáját a monográfiák jelentik, a folyóiratokhoz és újságokhoz való hozzáférés is rendkívül fontos. A társadalomtudományok kifejezetten történeti irányultsága folytán nagy a régi anyagok iránti igény. A cikk több, a társadalomtudományok kutatói számára hasznos gyűjteményt mutat be.

Az *Open Book* projekt a Yale Egyetem könyvtárában mikrofilmek digitalizálásának lehetőségeit vizsgálja. Kép formában olyan társadalomtudományi monográfiák digitalizálására került sor, amelyeket a Brittle Books Program keretében vittek mikrofilmre. A kiválasztás kritériumai ilyen módon tehát már adva voltak. Az eredeti 57000 kötetből a ma legrelevánsabb témacsoportokat választották ki. A témakörök felölelték az amerikai polgárháború történetét (1000 kötet), Amerika őslakóinak történetét (200 kötet), Spanyolország történetét a polgárháborúig (400 kötet), a kommunizmus, szocializmus és a fasizmus történetét (400 kötet).

A kép-fájlok az egész egyetem hálózatán elérhetők az oktatók és hallgatók számára. Teljes szövegű keresésre nincs mód. Keresésni lehet viszont a szerzőre, címre, alcímre, kiadó nevére, kulcsszavakra. Az egyes oldalak között előre és hátra lapozhatunk.

A *Journal Storage (JSTOR)* projekt nem egy könyvtár, hanem egy önálló non-profit szervezet kezelésében valósul meg. Kiválasztott folyóiratok visszamenőleges digitalizálását végzik, többek között abból a célból is, hogy az ilyen retrospektív tevékenységek létjogosultságát bebizonyítsák. Szerzői jogilag védett folyóiratokról lévén szó, tárgyalniuk és szerződniek kell a kiadókkal. Az 1994 és 1997 közötti tesztszakasz után az 1997 és 2000 közötti első szakaszban 100 folyóiratot digitalizálnak főként a társadalomtudományok és a humán tudományok területéről. 1997-ben 294 előfizetője volt a JSTOR-nak, de a gazdaságos működéshez legalább 750 előfizető kellene. Az előfizetés egy egyszeri fejlesztési hozzájárulásból és éves díjból áll. Az előbbi összege az intézmény nagyságától függően 10.000 és 45.000 USD között mozog, az utóbbi 2000 és 5000 USD közötti.

A digitalizálás általában az első évfolyammal kezdődik, de változó, hogy melyik évfolyamnál áll meg. A csak nyomtatott formában meglévő folyóiratok esetén a mozgó falak elvét alkalmazzák. Ez esetben a kiadó határozza meg, hány évnyi kihagyás legyen

az aktuális évfolyam és a digitalizált évfolyamok között. A gyakorlatban 3-5 év, ami azt is jelenti, hogy minden évben egy-egy új évfolyamot digitalizálnak az adott folyóiratból. A digitalizált képek szerzői joga a kiadóknál marad, a JSTOR-nak licence van a digitális felhasználásra.

A folyóiratokat oldalról oldalra átvizsgálják és szükség szerint kiegészítik. Ezt követően a köteteket szétvágják és 600 dpi feloldással szkennelik be. A képeket optikai karakterfelismerővel (OCR) teljes szöveggé alakítják, a szöveget helyesírás-ellenőrzővel ellenőrzik, ami 99,95%-os pontosságot eredményez. Ennek ellenére a szövegfájlok nem kerülnek képernyőre, csak a kereséshez használják őket.

A keresés egyes mezőkben és a teljes szövegben is végezhető Boole-operátorok, közelségi operátorok alkalmazásával. A Jprint programmal az egész cikk kinyomtatható, továbbá rendelkezésre állnak pdf és postscript fájlok is. A felhasználó jogosult saját céljaira nyomtatott és elektronikus másolatot készíteni.

Az *Internet Library of Early Journals* 18-19. századi brit folyóiratok digitalizálása az eLib program támogatásával. Több brit egyetemi könyvtár együttműködésében a történet- és irodalomtudományok igényeire figyel elsősorban. Egyidejűleg értékelni kívánják a digitalizált anyagok fogadtatását és használatát. Különböző konverziós módszereket próbálnak ki, de a súlyt a teljes szövegnek a keresésben való felhasználására helyezik. Hosszabb távon a szabad felhasználású anyagok nemzeti digitalizálási programjai számára kívánnak szabványokat kialakítani. Eddig nem indexelt, tehát nehezen hozzáférhető információkat dolgoznak fel. Kiindulási alapjuk az is, hogy a kutatókat terjedelmesebb gyűjtemények érdeklik, tehát 20 egymást követő évfolyamot dolgoztak fel több folyóiratból. Hozzávetőlegesen 120.000 oldalt fognak ingyenesen szolgáltatni az Interneten.

A nagy teljesítőképesség és viszonylagos olcsóság érdekében képként szkennelik be az anyagot az ere-

detiről vagy mikrofilmről. Ezt eddig egy könyvszkennelőrrel, 400 dpi felbontással fekete-fehérben végezték eredeti dokumentumokról, óránkénti 80 oldal sebességgel. A teljes szöveges keresés céljaira a képeket optikai karakterfelismerővel szöveggé alakítják. A meglevő nyomtatott regiszterek és tartalomjegyzékek segítségével végzik a kézi indexelést. A JSTOR-éhoz hasonló keresések (basic és advanced search) mellett Fuzzy Search lehetőség is van.

A Francia Nemzeti Könyvtár (Bibliothèque Nationale de France, BNF) digitalizálási programjában helyi hálózaton történő hozzáférés fogja megelőzni az internetes hozzáférést, de a hozzáférés prioritást élvez a konzerválással szemben. A középpontban a történelem, irodalom, filozófia, tudomány- és technikatörténet áll. A forrásszövegeket folyóiratok szövege, másodlagos források és kézikönyvek egészítik ki. A BNF dokumentumai mellett a Trésor de la Langue Française anyagait használják fel. A digitalizálendő anyagok 70%-a szabad felhasználású. A dokumentumok 90%-át csak képként dolgozzák fel. Tíz százalék, főként a kézikönyvek kerülnek be szövegesen, optikai karakterfelismerővel feldolgozva.

A helyi hozzáférés speciális munkaállomásokkal történik. Itt nemcsak olvasni tudja a felhasználó a digitalizált dokumentumokat, hanem saját dokumentumállományt hozhat létre. Saját forrásait is beszkenneheti, optikai karakterfelismerővel szöveggé alakíthatja, a szövegeket annotálhatja. Mind ezt egy hétig megőrzi a szerveren, de állományát haza is viheti, ki is nyomtathatja.

Az *American Verse* projekt 400 ismert klasszikus és kevésbé ismert amerikai költő több száz, a Michigani Egyetem könyvtárában található kötetét digitalizálja, figyelembe véve a kötetek tudományos fontosságát és fizikai állapotát. Sok esetben az adott szöveg egyetlen létező kiadásáról van szó. A szövegeket optikai karakterfelismerővel dolgozzák fel, automatikusan SGML formátumra alakítják. A további kézi feldolgozás a TEI (Text Encoding Initiative) előírásain alapul.

Az *Electronic Archive of Early American Fiction* a Virginiai Egyetem könyvtárában képeket és teljes szöveget egyaránt tartalmaz. A digitalizálható dokumentumokat az amerikai irodalom két jeles bibliográfiája alapján választották ki. Összesen 421 cím, 560 kötetet vettek 81 szerzőtől, várhatóan 118.00 oldal terjedelemben. Az adatok a könyvtár katalógusából, az OCLC-ből és az RLIN hálózatán érhetőek el.

Az *Electronic Archive of Early American Fiction* nemcsak egy gondosan válogatott szövegtörzs, hanem a teljes szöveg és a képek együttese bizonyos fokig megjeleníti az eredeti dokumentum fizikai alakját is.

(Koltay Tibor)

99/420

SOKOLOVA, N. – RÂBEV, V.: *Cifrovye biblioteki naših universitetov: plany i realii* = Biblioteka. 1999. 5.no. 59-62.p.

Egyetemeink elektronikus könyvtárai: tervek és realitások

Egyetemi könyvtár; Elektronikus könyvtár; Gépi információkeresés

A manapság bekövetkezett információrobbanással kapcsolatban a szerző úgy véli, elsősorban a felsőoktatási intézmények érdekeltek a számítógépes technika mielőbbi elsajátításában. Mivel nem gazdaságos a hagyományos értelemben vett négy fal között eltöltött tanulmányi idő növelése, fölvetődik az új tanítási formák lehetőségének kérdése. Az Internet megfelelő alapja lehet egy jövőbeni iskola-rendszernek, mivel általános hozzáférést tesz lehetővé bárki számára.

A cikk áttekinti a könyvtári számítógépesítés történetét az első automatizált könyvtári-információs rendszerek megjelenésétől az OPAC-okig és az elektronikus dokumentumszolgáltatásig.

Beszámol a külföldi digitális könyvtári kezdeményezésekről, majd az oroszországi helyzetet ismerteti.

Felismerve az állam szerepét a mai információs társadalom kialakításában számos minisztérium és hatóság támogatja 1998-tól az „Oroszországi Elektronikus Könyvtárak” elnevezésű programot.

Oroszországban a tudományos információellátás egy-két nagyságrenddel alacsonyabb színvonalú, mint a fejlettebb országokban. Az elektronikus könyvtárak fejlesztésének irányait még nem határozták meg véglegesen. Természetesen támogatni fogják a nemzeti örökséghez tartozó művek elektronikus változatának elkészítését. Már most megtalálható az Interneten némely orosz folyóirat elektronikus változata.

A nonprofit szervezetek közül az orosz felsőoktatási intézmények vesznek részt aktívan a programban. A fejlesztés egyik perspektivikus iránya a diplomamunkák és disszertációk digitális könyvtárának megvalósítása, talán ez képezheti a később létrejövő digitális könyvtárak alapját. Sajnos sok helyen hiányoznak az ehhez szükséges anyagi feltételek. A szentpétervári műszaki egyetemen a RUSLANet program – <http://www.unilib.neva.ru/olsc/publ.html> – keretén belül tervezik a felsőoktatási publikációk elektronikus könyvtárának létrehozását. Az elektronikus gyűjtemény kialakításában egyetemisták, aspiránsok, tudományos dolgozók vesznek részt. A technikai problémák között szerepel például az orosz nyelvű szövegek keresési mechanizmusának kifejlesztése a nemzetközi szabványoknak megfelelően. Kulcsprobléma még a szerzői jogvédelem kérdése. Az elektronikus dokumentumok könnyen másolhatóak, átalakíthatóak, sokszorosíthatóak, másrészt viszont a megfelelő

jogvédelem ösztönözheti a szerzőket az elektronikus publikálásra.

Az embereknek az információforráshoz való viszonyát nagyban befolyásolja a képzettség. Már iskolas korban hozzá kell szokni az ismeretszerzés új technikájához, tudniuk kell a gyerekeknek, hogy

létezik egy olyan óriási világ, melyben tájékozódni kell és melyet hatékonyan lehet használni a tudás megszerzésében.

(Pécsiné Galyas Irina)

Lásd még 320, 338, 375

KAPCSOLÓDÓ TERÜLETEK

Lásd 326, 333-334, 379, 406

Az ismertetett cikkek forrásai:

Am.Libr. – American Libraries (US)
Aslib Proc. – Aslib Proceedings (GB)
Biblioteka – Biblioteka (RU)
Bibliotekarz – Bibliotekarz (PL)
Bibliothek – Bibliothek. Forschung und Praxis (DE)
Bibliotheksdienst – Bibliotheksdienst (DE)
Boll.AIB – Bolletino Associazione Italiana Biblioteche (IT)
Bottom Line – The Bottom Line (US)
Buch Bibl. – Buch und Bibliothek (DE)
Bull.CVTI SR. – Bulletin Centra Vedecko-Technických Informací SR (SK)
Bull.SAK. – Bulletin Slovenskej Asociácie Knižnic (SK)
Cat.Classif.Q. – Cataloging and Classification Quarterly (US)
Cienc.Inf.Bras. – Ciência da Informação (BR)
Coll.Res.Libr. – College and Research Libraries (US)
Čtenář – Čtenář (CS)
Documentaliste – Documentaliste (FR)
El.Libr. – Electronic Libraries (I)
IFLA J. – IFLA Journal (I)
Inf.Serv.Use – Information Services and Use (I)
Inf.Technol.Libr. – Information Technology and Libraries (US)

INSPEL – INSPEL (I)
J.Am.Soc.Inf.Sci. – Journal of the American Society for Information Science (US)
J.Educ.Libr.Inf.Sci. – Journal of Education for Library and Information Science (US)
J.Inf.Sci. – Journal of Information Science (GB)
J.Internet Cat. – Journal of Internet Cataloging (US)
J.Libariansh.Inf.Sci. – Journal of Librarianship and Information Science (GB)
Libr. Hi Tech – Library Hi Tech (US)
Libr.J. – Library Journal (US)
Libr.Rev. – Library Review (GB)
Libr.Technol. – Library Technology (GB)
Nár.Knih. – Národní knihovna (CS)
Naučn.-Teh.Inf. – Naučno-Tehnička Informacià (RU)
Naučn.Teh.Bibl. – Naučnye i Tehničeskie Biblioteki (RU)
New Rev.Acad.Libariansh. – New Review of Academic Librarianship (US)
NFD Inf. – NFD Information (DE)
Online CDROM Rev. – Online & CDROM Review (I)
Poradnik Bibl. – Poradnik Bibliotekarza (PL)
Program – Program (GB)
Public Libr.Q. – Public Library Quarterly (US)
Ref.Libr. – The Reference Librarian (US)
SCONUL Newsl. – SCONUL Newsletter (GB)
Tech.Serv.Q. – Technical Services Quarterly (US)